

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta` Ġudikatura Kriminali

Magistrat Dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (melit)

Il-Pulizija

(Spetturi Rennie Stivala u Arthur Mercieca)

vs

Laura Frendo

Il-Qorti:

Wara li rat l-imputatazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta` **Laura Frendo** detentriċi tal-karta tal-identita` numru 407686M fejn giet mixlija talli f`dawn il-Gzejjer, fit-3 t`April 2012 u fil-jiem ta` qabel u wara, f`Hal-Qormi, Triq l-Imdina :

“b'mezzi kontra l-liġi, jew billi għamlet użu ta' ismijiet foloz, jew ta' kwalifiki foloz, jew billi inqdiet b'qerq ieħor, ingann, jew billi wriet haġa b'oħra sabiex iġġieghel titwemmen l-eżistenza ta' intraprizi foloz, jew ta' ħila, setgħa fuq haddieħor, jew ta' krediti immaginarji, sabiex iqanqal tama jew biża dwar xi grajja kimerika, għamlet qligħ bi ħsara ta' haddieħor, ta' aktar minn

hamest elef ewro (€5000) għad-dannu tal-kumpanija Citadel Insurance Agency Limited, u/jew persuni/kumpaniji oħra;

2. u aktar talli, f'dawn il-gzejjer, fl-istess dati msemmija hawn fuq, bi ħsara għall-ħaddieħor, għamlet xi qligħ ieħor b'qerq qħad-dannu ta' diversi persuni u/jew kumpanija ta' assikurazzjoni;

3. u aktar talli f'dawn il-gzejjer, fl-istess dati msemmija hawn fuq sabiex tikseb vantaġġ jew benefiċċju għaliha innifisha jew għall-ħaddieħor, f'xi dokument xjentement għamlet dikjarazzjoni jew stqarrija falza jew tat tagħrif falz;

4. u aktar talli f'dawn il-gzejjer, fl-istess dati msemmija hawn fuq bil-ħsieb li tikseb għaliha innifisha jew għall-ħaddieħor il-ħlas ta' flus ta' sigurta kontra r-riskji, jew xi qligħ ieħor mhux mistħoqq, iddistruġġiet, xerdet 'l hawn u 'l hinn, jew għarrqet b'xi mezz li jkun, hwejjeg tagħha.

Rat li matul is-seduta tal-21 ta' Marzu 2016 l-Uffiċjali Prosekuturi ikkonfermaw l-imputazzjonijiet bil-gurament.

Rat li matul l-istess eżami tal-imputata ai termini tal-Artikolu 392(1) tal-Kodiċi Kriminali, l-imputata, debitament assistita mill-konsulent legali dottor Arthur Azzopardi tenniet li hija ħatja tal-imputazzjonijiet miġjuba kontriha.

Il-Qorti wissietha bl-aktar mod solenni rigward il-konsegwenzi tal-ammissjoni tagħha fis-sens li jekk itenni l-ammissjoni hija kienet ser tiġi misjuba hatja u l-Qorti tgħaddi biex timponi l-piena spettanti skont il-Liġi li tista tkun waħda ta' prigunerija jew xi piena oħra stabbilita bil-Liġi. Wara li tagħtha żmien bizzejjed sabiex tiddeciedi jekk hix sejra terġa lura mill-ammissjoni registrata minnha, fil-presenza tal-konsulent legali tagħha u wara li kkonferiet miegħu, l-imputata wiegbet li hija inkondizzjonatament hatja tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tagħha;

Il-Qorti fid-dawl ta' tali stqarrija ta' htija inkondizzjonata imtennija m'għandhiex alternattiva għajr hlief li ssib lill-imputata hatja.

Rat li din il-kawża hija konnessa minhabba l-fatti tagħha mal-kawża fl-ismijiet "Il-Pulizija vs. Raymond Xerri" u għalhekk ix-xiehda hemmhekk mogħtija qegħda tiġi meħuda in konsiderazzjoni wkoll għall-fini ta' din il-kawża. Semgħet ukoll ix-xiehda ta' Jennifer Gatt Chief Operations Officer ta' Citadel Insurance Agency Limited li informat lil Qorti li l-kumpanija minnha rappreżentata kienet ħalset lill-kumpanija Fogg Insurance Agency għal claim li kienet għamlet l-imputata.

Il-Qorti rat id-digriet tagħha li permezz tiegħu ordnat lid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole sabiex iħejji rapport verbali ai termini tal-Artikoli 11 u 18 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta.

Rat li matul is-seduta tat-30 ta' Meju 2016 il-Probation Officer Charisse Boffa ipprezentat ir-rapport tagħha minn fejn jirrizulta li l-imputata kienet persuna li għandha hajja stabbli u li hija mara mizzewġa bit-tfal u li kienet taħdem bħala mini bus driver u li kienet dejjem ħadmet xogħol regolarizzat. Hija ssuġġeriet li din tingħata terminu ta' "liberta kondizzjonata" u dan għaliex dan ikun jikkostitwixxi deterrent biżżejjed lill-imputata li ma terġax tiddelinkwi.

Il-Qorti filwaqt li tapprezza s-suġġeriment imressaq minn din l-Ufficial jidhrilha li fiċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ, piena ta' liberazzjoni kondizzjonata suġġerita mhix piena indikata u dan minħabba s-serjeta tal-każ. Il-Qorti tifhem u sejra tiegħu in konsiderazzjoni l-fatt li l-imputata għandha hajja stabbli, taħdem, għandha familja u fedina penali netta. Il-Qorti serja tiegħu kont ukoll tal-fatt li l-ammont meħud b'qerq ġie restitwit lura lill-parti lesa, għalkemm hemm xi bilanci żgħar in kontestazzjoni li ma jiformawx parti mis-sorta f'dan il-każ. Mill-banda l-oħra trid tassikura li reati ta' dan it-tip ma jgħaddux qisu qatt ma ġara xejn. Għall-azzjoni kommissa bil-fors irid ikun hemm konsegwenza.

DECIDE

il-Qorti wara li rat l-Artikoli 17(b)(h), 188(2), 295, 308, 309, 310(1)(a) (kif kienu qabel id-dħul tal-Att XXIV tal-2014), u 337(1) tal-Kodiċi Kriminali

il-Qorti qegħda ssib lil **Laura Frendo**, fuq l-ammissjoni tagħha stess, hatja tal-imputazzjonijiet miġjuba kontra tagħha.

Kwantu għall-piena l-Qorti wara li rat l-Artikolu 17(b)(h) tal-Kodiċi Kriminali qegħdha tikkundanna lill-hatja għall-piena ta' sena priġunerija. Rat l-Artikoli 28A(1), 28B, 28G u 28H tal-Kodiċi Kriminali u tordna li din is-sentenza in kwantu għal piena ta' priġunerija m'għandhiex tibda' sseħħ hlief jekk matul il-perjodu ta' sena mill-lum l-imputata tikkommetti reat ieħor punibbli bi priġunerija u dan wara li l-Qorti kompetenti tkun ai termini tal-Artikolu 28B tal-Kodiċi Kriminali ordnat li din is-sentenza għandha tiġi fis-seħħ.

Ai termini tal-Artikolu 28A(4) tal-Kodiċi Kriminali l-Qorti spjegat bi kliem li jinftiehem lill-hatja r-responsabbilita tagħha mnissla mill-Artikolu 28B tal-Kodiċi Kriminali fil-każ li hija tikkommetti reat ieħor li għalih hemm il-piena ta' priġunerija fil-perjodu operattiv ta' din is-sentenza.

Inoltre, wara li rat l-Artikolu 28G(1) tal-Kodiċi Kriminali qegħda b'żieda mal-piena aktar il-fuq inflitta tagħmel ordni ta' superviżjoni (hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejha "ordni ta' superviżjoni") li permezz tagħha tqiegħed lill-hati taħt is-superviżjoni t'uffiċjal sorveljanti għal perijodu ta' sena millum.

Il-Qorti fissret lill-hatja bi kliem ċar u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' superviżjoni kif ukoll tal-kondizzjonijiet kollha elenkati fid-digrieti

annessi ma' din is-sentenza u li f'każ li tonqos milli tikkonforma ruhha ma' dawk l-ordnijiet u dawk il-kondizzjonijiet u/jew f'każ li tagħmel reat ieħor matul il-perjodu operattiv tas-sentenza mogħtija lilha illum nonche l-konsegwenzi li jistgħu jiġu sofferti f'każ ta' nuqqas t'adeżjoni mat-termini tal-ordni hawn fuq imsemmi.

Il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza u tal-ordni ta' supervizjoni bid-digriet ta' illum stess għandhom jiġu trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation u Parole sabiex jassenja Uffiċjal Sorveljanti biex ikun responsabbli għas-sorveljanza tal-ħatja.

L-Uffiċjal Sorveljanti assenjat għandu jirrapporta bil-miktub lill-Qorti kompetenti bil-progress tal-ħati kull sitt (6) xhur.

Inoltre, wara li rat l-Artikolu 28G(1A) tal-Kodiċi Kriminali, b'żieda mal-ordni ta' supervizjoni hawn fuq imsemmija, wara li rat l-Artikoli 2, 7, 11 sa' 14 u 24 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti qegħda tqieghed lill-ħatja taht ordni ta' servizz fil-komunita bil-kundizzjoni li tagħmel xogħol bla ħlas għal mitt siegħa f'dak il-post u b'dawk l-arrangamenti li jsiru mid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole u bil-kondizzjonijiet kollha l-oħra imsemmija fid-digriet hawn anness.

A tenur tal-Artikolu 11(4) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tiddikjara wkoll li qabel ma emanat tali ordni, hija kienet fissret lill-ħatja bi kliem ċar u li jinftiehem, l-effetti tal-ordni ta' servizz fil-komunita kif ukoll tal-kondizzjonijiet kollha elenkati fid-digriet anness ma' din is-sentenza u li f'każ li tonqos milli tikkonforma ruhha ma' dawk l-

ordnijiet u dawk il-kondizzjonijiet u/jew f'każ li tagħmel reat ieħor hija, tista tingħata sentenza għar-reati li tagħhom instabet haġja b'din is-sentenza, nonche l-konsegwenzi li jistgħu jiġu sofferti f'każ ta' nuqqas t'adeżjoni mat-termini tal-ordni hawn fuq imsemmi.

Ai termini tal-Artikolu 11(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza u tal-ordni ta' servizz fil-komunita bid-digriet ta' illum stess għandhom jiġu trasmessi minnufih lid-Direttur tas-Servizzi ta' Probation u Parole, lill-Uffiċjal Sorveljanti assenjat lill-haġja kif ukoll lill-awtoritajiet responsabbli mis-sorveljanza tat-twettieq tal-ordni hawn fuq imsemmi.

Il-Qorti rat l-Artikolu 392A(1) tal-Kodiċi Kriminali u tordna li l-atti tal-kumpilazzjoni flimkien ma' kopja ta' din is-sentenza jiġu mibgħuta lill-Avukat Ġenerali fi żmien sitt ijiem tax-xogħol skont il-Liġi.

Mogħtija illum id-19 ta' Lulju 2016 fil-Bini tal-Qrati tal-Ġustizzja, Valletta.

Aaron M. Bugeja.

Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)

Bhala Qorti ta` Ġudikatura Kriminali

Magistrat Dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (melit)

ORDNI TA' SERVIZZ FIL-KOMUNITA'

(MAGĦMUL SKONT L-ARTIKOLU 11 TAL-KAPITOLU 446 TAL-LIĠIJET TA' MALTA)

Il-Pulizija

(Spetturi Rennie Stivala u Arthur Mercieca)

vs

Laura Frendo

Illum il-15 ta' Lulju 2016

Il-Qorti,

Wara li kkunsidrat li jkun xieraq li jsir dan l-Ordni ta' Servizz fil-Komunita'

Billi b'sentenza mogħtija illum, fl-ismijiet fuq premissi, Laura Frendo ġiet misjuba ħatja kif imfisser fl-istess sentenza u ġiet mpogġija taħt Ordni ta' Servizz fil-Komunita' ai termini tal-Artikoli 11 u 18 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta.

Wara li fissret lill-ħatja bi kliem ċar l-effett ta' din l-Ordni ta' Servizz fil-Komunita' (inklużi l-kundizzjonijiet addizzjonali speċifikati hawn taħt skont l-Artikoli 11 u 18 tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta) u illi jekk tonqos li tħares din l-Ordni jew tagħmel xi reat iehor sakemm dan l-Ordni jibqa' fis-seħħ tkun tista' tiġi kkundannata għar-reat li għalih qegħda tiġi magħmula din l-Ordni, u illi l-ħatja wriet li trid tħares il-kundizzjonijiet ta' din l-Ordni ta' Servizz fil-Komunita';

Għalhekk, tordna li l-ħatja **Laura Frendo, numru tal-karta tal-identita 407686(M)** u residenti White Dove, Flat 2, Triq Hadd in-Nies, Haż-Żabbar tagħti mitt (100) siegħa xogħol/servizz fil-komunita' li jiġi assenjat lilha mid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole liema xogħol/servizz għandu jsir taħt is-sorveljanza ta' Uffiċċjal għas-Servizz fil-Komunita' taħt dawn il-kundizzjonijiet:

1. Li matul il-perjodu ta' servizz fil-komunita', il-ħatja għandha ġġib ruħha tajjeb, toqgħod għad-direttivi kollha tal-uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita', tirraporta lil u żżomm dak il-kuntatt regolari u mitlub mill-uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita' maħtur lilha u twettaq l-istruzzjonijiet kollha maħruġa lilha skont il-ħtieġa tal-każ u s-sitwazzjoni.
2. Li matul il-perjodu ta' servizz fil-komunita', il-ħatja għandha tirraporta lill-awtoritajiet rilevanti minn żmien għal żmien skont l-istruzzjonijiet maħruġa lilha mill-uffiċjal tal-probation u parole;
3. Li twettaq b'mod soddisfaċenti dawk is-sieġhat kollha ta' xogħol siewi fil-Komunita f'dawk il-ħinijiet u għal tul ta' dak iż-żmien kif speċifikat aktar 'il fuq;
4. L-Uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita' maħtur għal dan l-iskop għandu jirraporta bil-miktub lil din il-Qorti bil-progress tal-ħatja kull sitt xhur;
5. Il-ħatja għandha tavża immedjatament lill-Uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita' b'kull bdil li talvolta tagħmel fl-indirizz residenzjali tagħha jew impjeg, kemm temporanju kif ukoll permanenti lill-Uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita';

6. Li għandha żżomm ruħha f'kuntatt mal-uffiċjal għas-Servizz fil-Komunita' skont id-direttivi li tagħtiha minn żmien għall-ieħor l-istess Uffiċċjal għas-Servizz fil-Komunita'; u partikolarment li hija għandha, jekk l-Uffiċċjal għas-Servizz fil-Komunita' ikun hekk irid, tircievi żjarat tal-istess Uffiċċjal għas-Servizz fil-Komunita';

7. Il-ħatja għandha tiffirma l-formola ta' ftehim ta' xogħol ta' servizz fil-komunita';

TORDNA li kopja ta' din l-Ordni tingħata lil ħatja u lid-Direttur inkarigat mill-Uffiċċju tal-*Probation Services u Parole* ai termini tal-Artikolu 11(5) tal-Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta.

F'każ li dawn il-kundizzjonijiet ma jiġux segwiti, issir denunzja, mill-Uffiċċjal għas-Servizz fil-Komunita' quddiem il-Qorti kompetenti.

Laura Frendo

Doris Serpina

Aaron M. Bugeja,

Magistrat

QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

Bhala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali

ORDNI TA' SUPERVIŻJONI

(MAGĦMUL SKONT L-ARTIKOLU 28Ġ TAL-KODIĊI KRIMINALI)

Maġistrat dottor Aaron M. Bugeja M.A. Law, LL.D. (melit)

Illum: 15 ta' Lulju 2016

Il-Pulizija

(Spetturi Rennie Stivala u Arthur Mercieca)

vs

Laura Frendo

Il-Qorti,

Billi b' sentenza mogħtija illum fl-ismijiet premissi, **Laura Frendo, numru tal-karta tal-identita 407686(M)** u residenti White Dove, Flat 2, Triq Hadd in-Nies, Haż-Żabbar, ġiet misjuba haġja kif imfisser fl-istess sentenza u wara li kkunsidrat li jkun xieraq li jsir dan l-Ordni ta'

Supervizjoni l-hatja giet mpogġija taht Ordni ta' Supervizjoni ai termini tal-Artikolu 28G tal-Kodiċi Kriminali (Kap. 9).

Wara li fissret lill-hatja bi kliem ċar l-effett ta' din l-Ordni ta' Supervizjoni (inklużi l-kondizzjonijiet addizzjonali specifika hawn taht skont s-subartikolu (3) tal-Artikolu 7 tal-Kap. 446) u nnutat li l-istess hatja wriet li trid thares il-htigiet tal-istess Ordni;

Tordna li Laura Frendo, numru tal-karta tal-identita 407686(M) u residenti White Dove, Flat 2, Triq Hadd in-Nies, Hazz-Zabbar, tkun ghal perjodu ta' sena millum taht is-sorveljanza ta' Ufficjal ta' Supervizjoni taht dawn il-kundizzjonijiet:

1. Li matul dan il-perjodu, il-hatja ggib ruhha tajjeb, toqghod ghad-direttivi kollha tal-ufficjal sorveljanti kif ukoll, jekk ikun il-każ, biex il-hatja tiehu l-*counselling* li jista' jkun mehtieg minn zmien ghal zmien sabiex tevita, fost affarijiet ohra li terga tikkommetti reati fil-gejjieni.
2. Li l-hatja tibqa' f'kuntatt mal-ufficjal sorveljanti skont dawk l-istruzzjonijiet li tista' minn zmien ghal zmien tinghata mill-imsemmi ufficjal, u li tavza lill-imsemmi ufficjal b'kull tibdil fl-indirizz taghha;

3. Li tircievi viziti mill-ufficjal sorveljanti gewwa r-residenza taghha jew f'kull post ieħor li tiffrekwenta skont id-direttivi tal-istess ufficjal sorveljanti;
4. L-ufficjal sorveljanti għandu/ha jirraporta bil-miktub lil din il-Qorti mhux anqas minn darba kull sitt xhur dwar l-imġieba tal-hatja.

TORDNA li kopja ta' dan l-Ordni tingħata lil ħati u lid-Direttur tas-Servizzi tal-Probation u Parole u lill-Ufficjal Sorveljanti.

.....

Laura Frendo

.....

Doris Serpina D./Registratur

Aaron M. Bugeja, Magistrat.